

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 21.12.2005
COM(2005) 667 galīgā redakcija

2005/0281 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

par atkritumiem

(iesniegusi Komisija)

{SEC(2005) 1681}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1) PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

- **Priekšlikuma pamatojums un mērķi**

Šā pārskatīšanas priekšlikuma vispārīgais mērķis ir optimizēt Direktīvas 75/442/EEK noteikumus, vienlaikus saglabājot tās būtisko struktūru un galvenos noteikumus. Ir ierosināts direktīvu pilnveidot, nevis pilnībā pārstrādāt.

Tematiskajā stratēģijā atkritumu rašanās novēršanai un atkritumu pārstrādei ir izklāstīti trīs galvenie iemesli, kādēļ jāpārskata Direktīva 75/442/EEK — Pamatdirektīva par atkritumiem.

Pirmkārt, ir kļuvis acīmredzams, ka vairākas definīcijas Direktīvā 75/442/EEK nav pietiekami skaidras, tādēļ, interpretējot šos būtiskos noteikumus dažādās dalībvalstīs vai dažkārt pat dažādos reģionos, rodas variācijas un neskaidrības. Daļēji šā iemesla dēļ daudzās lietās ir vajadzīga Eiropas Kopienų Tiesas interpretācija. Tas radījis ievērojamas grūtības uzņēmējiem un kompetentām iestādēm.

Jautājumi, par kuriem trūkst juridiskas noteiktības, galvenokārt attiecas uz atkritumu definīciju un atšķirību starp reģenerāciju un apglabāšanu. Šis priekšlikums pārskatīt Pamatdirektīvu par atkritumiem paredz skaidrākas definīcijas un/vai mehānismu, kā attiecīgā gadījumā precizēt jautājumus ES līmenī.

Otrkārt, ar tematisko stratēģiju atkritumu rašanās novēršanai un atkritumu pārstrādei ir ieviesta jauna pieeja atkritumu politikai, kas ir labāk pielāgota situācijai, kurā uz lielāko daļu nozīmīgu atkritumu apsaimniekošanas darbību attiecas tiesību akti vides jomā. Ir svarīgi Pamatdirektīvu par atkritumiem pielāgot šādai pieejai.

Tādēļ vajadzīgas vairākas izmaiņas. Visnozīmīgākā no tām ir — ieviest mērķi vides jomā. Tāds izvirzīts vairumam direktīvu vides jomā, un tas palīdz visu direktīvu virzīt uz konkrēta mērķa sasniegšanu. Kas attiecas uz šo priekšlikumu, direktīvas mērķis vides jomā ir samazināt atkritumu rašanās un apsaimniekošanas ietekmi uz vidi, ņemot vērā visu atkritumu aprites ciklu. Šāda pieeja pārņemta no resursu stratēģijas.

Cita nozīmīga šo stratēģisko pārmaiņu daļa ir tādas pieejas izmantošana, kas vairāk balstīta uz standartiem. Šis priekšlikums nostiprina standartus vairākās jomās, piemērojot obligātos standartus, skaidras reģenerācijas definīcijas un izmantojot atkritumu stadijas beigu kritērijus.

Visbeidzot, šis priekšlikums cenšas vienkāršot esošo tiesisko regulējumu. Ar to tiktu atcelta Direktīva 75/439/EEK par atkritumeļļu apglabāšanu, un Direktīva 91/689/EEK par bīstamajiem atkritumiem tiktu integrēta Pamatdirektīvā par atkritumiem. Direktīvā par atkritumeļļām noteikta atkritumeļļu reģenerācijas prioritāte, salīdzinot ar citiem reģenerācijas veidiem, un tas vairs nav pamatoti. Noteikumi direktīvā par bīstamajiem atkritumiem ir cieši saistīti ar Pamatdirektīvu par atkritumiem, un šo direktīvu integrācija konsolidē un vienkāršo likumdošanu. Turklāt jāgroza vai jāsvīturo daži novecojuši vai neskaidri noteikumi visās trīs direktīvās.

- **Vispārīgais konteksts**

Atkritumu vēsture ir tikpat sena kā cilvēces vēsture. Atkritumi bijuši Eiropas Savienības vides politikas attīstības centrā, un Pamatdirektīva par atkritumiem bija viens no pirmajiem tiesiskajiem pasākumiem, lai aizsargātu vidi ES līmenī.

Kopš 1975. gada tiesību akti par atkritumiem ir būtiski pilnveidoti. Pirmajā posmā tika izveidots vispārīgs regulējums un risinātas vairākas konkrētas problēmas (atkritumeļļas, titāna dioksīds). Otrajā posmā tika izstrādāti atkritumu poligonu un sadedzināšanas iekārtu standarti. Visbeidzot, trešajā posmā ar direktīvām par otrreizēju pārstrādi tika izveidota vajadzīgā organizācija un finansējums, lai sekmētu vairāku prioritāru atkritumu plūsmu otrreizēju pārstrādi (iepakojums, nolietoti transportlīdzekļi, elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi).

Nav vajadzīgs pieņemt citus nozīmīgus tiesību aktus. Tomēr jārikojas, lai optimizētu esošo regulējumu un likvidētu esošos trūkumus. Ar šo pārskatīšanas priekšlikumu tiktu veiktas vairākas no šīm vajadzīgajām darbībām; citas būs jārisina ilgākā laikā.

Ja Pamatdirektīva par atkritumiem netiktu pārskatīta, problēmas, kas konstatētas, pastāvot tiesiskai nenoteiktībai, turpinātu radīt problēmas uzņēmējiem un kompetentām iestādēm, un standartu trūkums dažās jomās apdraudētu vides un cilvēku veselības aizsardzības līmeni, kā arī pārstrādāto produktu iekšējo tirgu. Ja tiesisko regulējumu un jo īpaši direktīvas par atkritumeļļām un bīstamajiem atkritumiem netiktu pielāgotas esošajām zināšanām un mērķiem, tas apdraudētu ES politikas uzticamību šajā jomā.

- **Esošie noteikumi priekšlikuma jomā**

Ar šo direktīvu tiek pārskatīta Direktīva 75/442/EEK (Pamatdirektīva par atkritumiem) un atcelta Direktīva 91/689/EEK par bīstamajiem atkritumiem (direktīva par bīstamajiem atkritumiem), iekļaujot tās nosacījumus Pamatdirektīvā par atkritumiem, un Direktīva 75/439/EEK (direktīva par atkritumeļļām), iekļaujot Pamatdirektīvā īpašu pienākumu savākt atkritumeļļas. Šo divu direktīvu būtiskie un pamatotie elementi ir iekļauti pārskatītās Pamatdirektīvas par atkritumiem priekšlikumā. Pamatdirektīvā par atkritumiem paredzētas definīcijas un pamatnoteikumi visiem pārējiem Kopienas tiesību aktiem, kas saistīti ar atkritumiem; tādējādi tā tieši vai netieši ietekmē tos visus.

Turklāt atkritumu iekārtu atļaušanas jomā Pamatdirektīva par atkritumiem darbojas kopā ar Direktīvu 96/61/EK par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli (IPNK direktīvu). Agrāk šīs abas direktīvas reizēm pārklājās, kas savukārt bija iemesls divkārsai atļauju piešķiršanai un nevajadzīgi palielināja reglamentējošo un administratīvo slogu. Kaut arī šāda situācija lielākoties radās, dalībvalstīm īstenojot direktīvas, šajā direktīvā ietverts precīzs formulējums, lai skaidri norādītu, ka šāda divkārsa atļauju izdošana saskaņā ar ES tiesību aktiem nav vajadzīga.

Vairākus elements, kas šajā direktīvā nav pārņemti no direktīvas par bīstamajiem atkritumiem, jau atbilstīgi aptver citi Kopienas tiesību akti, piemēram, Direktīva 2000/76/EK par atkritumu sadedzināšanu un Direktīva 96/59/EK par polihlorētu bifenilu un polihlorētu terfenilu (PCB/PCT) apglabāšanu.

- **Saskanība ar Eiropas Savienības politiku un mērķiem citās jomās**

Nepiemēro.

2) APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMS

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Apspriešanās metodes, galvenās mērķnozāres un vispārīgs respondentu raksturojums

Pēc paziņojuma „Tematiska stratēģija atkritumu rašanās novēršanai un atkritumu pārstrādei” [KOM(2003) 301] pieņemšanas internetā tika uzsākta atklāta apspriešanās ar ieinteresētajām personām.

Otrkārt, Komisija rīkoja piecas ekspertu sanāksmes, lai panāktu padziļinātu diskusiju par stratēģijai īpaši nozīmīgiem tematiem (skat. turpmāk). Turklāt notika trīs neformālas tikšanās ar dalībvalstīm un trīs tikšanās ar ieinteresētajām personām, no kurām vienā piedalījās tikai ES līmeņa organizācijas, lai sekmētu debates.

Treškārt, tika rīkota papildu apspriešanās ar ieinteresētajām personām par ietekmes novērtējumu, lūdzot ieinteresētajām personām sniegt informāciju par plānoto politisko risinājumu iespējamo ietekmi. Pēc šīs apspriešanās tika saņemtas deviņdesmit atbildes.

Ceturtkārt, tika rīkotas arī īpašas papildu apspriešanās gan ar ieinteresētajām personām, gan dalībvalstīm par direktīvu par bīstamajiem atkritumiem un direktīvu par atkritumeļļām.

Atbilžu kopsavilkums un tas, kā tās ņemtas vērā

Nav iespējams aptvert visus komentārus, kas saņemti iepriekš izklāstītajā plašajā apspriešanās procesā. To atbilžu kopsavilkums, kas saņemtas saistībā ar pirmo apspriešanos internetā, ir izklāstīts Paziņojumā par tematisko stratēģiju, un visas atklāto apspriešanos laikā saņemtās atbildes, kā arī ekspertu un īpašu ieinteresēto personu apspriešanos rezultāti atrodami mūsu tīmekļa vietnē: <http://europa.eu.int/comm/environment/waste/strategy.htm>

Atklātā apspriešanās internetā notika no 10.5.2003. līdz 10.11.2003. Komisija saņēma 220 atbildes. Rezultāti pieejami http://forum.europa.eu.int/Public/irc/env/waste_strat/library?l=/test&vm=detailed&sb=Title.

- **Ekspertu atzinuma pieprasīšana un izmantošana**

Attiecīgās zinātnes un pieredzes jomas

Galvenās jomas, kur bija vajadzīga zinātniska pieredze, bija aprites cikla analīze, atkritumu rašanās ierobežošana un pārstrāde, reģenerācijas iekārtu standarti, atkritumu definīcijas, reģenerācija un apglabāšana.

Izmantotā metodoloģija

Galvenā izmantotā metode bija ekspertu sanāksmes un attiecīgu pētījumu pasūtīšana. Tika pasūtīts kritisks pārskats par esošajiem pētījumiem un aprites ciklu analīze par atkritumeļļu reģenerāciju un sadedzināšanu.

(skat. http://europa.eu.int/comm/environment/waste/studies/oil/waste_oil.htm).

Galvenās organizācijas un eksperti, no kuriem pieprasīja atzinumu

Jautājums tika apspriests ar dažādiem ekspertiem no pētniecības institūtiem, konsultantiem un nozares speciālistiem, un viņu viedoklis tika ņemts vērā.

Sanemto un izmantoto atzinumu kopsavilkums

Nav minēts, ka pastāv potenciāli nopietni riski ar neatgriezeniskām sekām.

Saņemtie un izmantotie atzinumi ir pārāk plaši un dažādi, lai tos varētu apkopot šajā dokumentā. Ar ekspertu sanāksmju, pētījumu un ieinteresēto personu apspriešanos rezultātiem var iepazīties

<http://europa.eu.int/comm/environment/waste/strategy.htm>,

http://europa.eu.int/comm/environment/waste/oil_index.htm

un

http://europa.eu.int/comm/environment/waste/hazardous_index.htm.

Daudzas atziņas ir apspriestas ietekmes novērtējumā, kas pievienots tematiskajai stratēģijai atkritumu rašanās novēršanai un atkritumu pārstrādei.

Attiecībā uz direktīvu par atkritumeļļām atšķirās ieinteresēto personu viedokļi par to, cik vēlama ir reģenerācijas prioritātes atcelšana un kāda būtu tās ietekme. Ieinteresētās personas šajā jautājumā nevienojās.

Ekspertu atzinumu publiskošanai izmantotie līdzekļi

Ekspertu sanāksmju rezultātu kopsavilkums tika publicēts attiecīgā tīmekļa vietnē.

• **Ietekmes novērtējums**

Direktīvas 75/442/EEK pārskatīšana ir viens no elementiem, kas iekļauts tematiskajā stratēģijā atkritumu rašanās novēršanai un atkritumu pārstrādei. Tika veikts visas paketes ietekmes novērtējums.

Ietekmes novērtējuma ziņojumā ietverts piecu iespēju kopumu novērtējums, no kuriem ikviens attiecas uz konkrētu vides jautājumu, un tajā ieteikts izmantot šādu iespēju kombināciju:

- attiecībā uz atkritumiem izmantot resursu pieeju, kura balstīta uz produkta kopējā aprites cikla skatījumu, kas ietver informācijas bāzes uzlabošanu un atkritumu politikas vides mērķa precizēšanu;
- virzība uz pārstrādes sabiedrību Eiropā, izveidojot kopīgas vides prasības atkritumu pārstrādei;
- tiesiskā regulējuma modernizācija, pārskatot pamata tiesību aktus par atkritumiem un pieņemot pamatnostādnes par jautājumiem, kam vajadzīga individuāla pieeja.

Turklāt ietekmes novērtējumā ieteikts atcelt Direktīvā 75/439/EEK noteikto prioritāti atkritumeļļu reģenerācijai un koncentrēt pūliņus uz atkritumeļļu savākšanu.

Vairākas no šīm iespējām ir pārtapušas par priekšlikumiem pamata tiesību aktiem. Ietekmes novērtējums liecina, ka tie varētu kopumā uzlabot ES atkritumu politikas ekoloģisko efektivitāti un ka šādu pamatpieeju konkrētā ietekme būs atkarīga no īstenošanas

pasākumiem, kas veikti ES vai valstu līmenī.

Šajā direktīvā ietverti noteikumi, ar kuriem īsteno katras ietekmes novērtējumā ieteiktās iespējas elementus, tostarp šādi.

- Vides mērķa ieviešana Pamatdirektīvā par atkritumiem. Tas atkritumu politikā ievieš produkta kopējā aprites cikla skatījumu un uzlabos tās izmaksu lietderību.
- Atkritumu stadijas beigu kritēriji. Tas ļaus noteikt konkrētu atkritumu plūsmu kritērijus, kas nodrošinās, ka pārstrādātie materiāli nenodara kaitējumu videi, un samazinās administratīvo slogu tiem uzņēmējiem, kas ražo pārstrādātus materiālus saskaņā ar minētajiem kritērijiem.
- Dalībvalstu pienākums izstrādāt programmas atkritumu rašanās novēršanai. Nav paredzams, ka šim noteikumam būs ievērojama un tieša ietekme uz vidi, ekonomiska vai sociāla ietekme, kaut arī ietekme būs atkarīga no veiktajiem pasākumiem. Tas pievērsīs ES, valstu un vietējo politikas veidotāju uzmanību novēršanai, tādējādi ierosinot atkritumu rašanās novēršanas politikas attīstību. Tas arī paredz vajadzīgo elastību, izstrādājot valstu un vietējos risinājumus, lai gūtu labumu no atkritumu rašanās novēršanas.
- Tiesību aktu vienkāršošana atkritumu jomā, un jo īpaši definīciju precizēšana. Tam būs pozitīva ietekme uz vidi un ekonomiku un tas tiks apvienots ar skaidrojošām pamatnostādņēm, lai atsevišķi risinātu jautājumus, ja tiesību akti ir pārāk neelastīgi.
- Atceļot atkritumeļļu reģenerācijai piešķirto prioritāti, samazināsies atkritumu plūsmas apsaimniekošanas izmaksas, vienlaikus ļaujot pievērsties galvenajam vides jautājumam, proti, atkritumeļļu savākšanai. Tādējādi uzlabosies atkritumeļļu apsaimniekošanas ekoloģiskā efektivitāte.

Komisija ir veikusi darbu programmā minēto ietekmes novērtējumu. Ziņojums ir pieejams <http://europa.eu.int/comm/environment/waste/strategy.htm>.

3) PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

• Ierosinātās rīcības kopsavilkums

Pamatdirektīva par atkritumiem pirmoreiz tika pieņemta 1975. gadā un pārskatīta 1991. gada 18. martā ar Padomes Direktīvu 91/156/EEK. Ar šo priekšlikumu tiek pārskatīta Pamatdirektīva par atkritumiem un atcelta Direktīva 91/689/EEK, iekļaujot tās nosacījumus Pamatdirektīvā par atkritumiem, un Direktīva 75/439/EEK, vienlaikus iekļaujot Pamatdirektīvā īpašu pienākumu savākt atkritumus.

Galvenie grozījumi Pamatdirektīvā par atkritumiem ir šādi:

Vides mērķa ieviešana.

Reģenerācijas un apglabāšanas jēdzienu precizēšana.

Bīstamo atkritumu sajaukšanas nosacījumu precizēšana.

Procedūras ieviešana, lai precizētu, kad atsevišķu atkritumu plūsmu atkritumi vairs nav uzskatāmi par atkritumiem.

Obligāto standartu ieviešana vai procedūras ieviešana, lai izveidotu obligātos standartus vairākām atkritumu apsaimniekošanas darbībām.

Ieviesta prasība izstrādāt valstu programmas atkritumu rašanās novēršanai.

- **Juridiskais pamats**

Direktīvas galvenais mērķis ir vides aizsardzība. Tādējādi šis priekšlikums ir balstīts uz EK Līguma 175. pantu, tāpat kā iepriekšējā Pamatdirektīvas par atkritumiem pārskatīšana.

- **Subsidiaritātes princips**

Subsidiaritātes principu piemēro tiktāl, ciktāl šis priekšlikums nav ekskluzīvā Kopienas kompetencē.

Dalībvalstis nevar pilnībā sasniegt priekšlikuma mērķus šādu iemeslu dēļ.

Pamatdirektīva par atkritumiem paredz pamatu sadarbībai Eiropas līmenī atkritumu jomā. Tā paredz obligātos pārstrādes standartus atkritumu iekšējā tirgū un ir ļoti būtiska visu pārējo atkritumu jomas direktīvu un regulu darbībai. Tā ir pamatdirektīva un paredz, ka detalizētu īstenošanu veic dalībvalstu līmenī.

No otras puses, atceļot prasību par prioritātes noteikšanu atkritumeļļu apstrādei tās reģenerējot, prioritātes piešķiršana īpašām, ekoloģiski piemērotākām tehnoloģijām paliek dalībvalstu ziņā.

Ja attiecībā uz citiem atkritumu jautājumiem darbība būtu tikai dalībvalstu ziņā, tas paralizētu darbību pārstrādājamo atkritumu iekšējā tirgū un kaitētu sadarbībai saistībā ar citiem atkritumu apstrādes veidiem. Tas radītu ievērojamas izmaksas gan ekonomikas, gan vides jomā.

Priekšlikuma mērķi būs labāk sasniedzami ar Kopienas rīcību šādu iemeslu dēļ.

Tikai rīcība ES līmenī var nodrošināt vides un cilvēku aizsardzību pret atkritumu rašanās un apsaimniekošanas iespējamo kaitējumu.

Atkritumi tiek pārvietoti visā ES un faktiski — starptautiskā mērogā. Atkritumu rašanās un apsaimniekošanas ietekmei uz vidi — gaisu, augsni un ūdeni — nav robežu. Turklāt atkritumu pārstrādes vietējais tirgus var pastāvēt tikai tad, ja ir kopīgas ES definīcijas galvenajiem jēdzieniem, proti, „atkritumiem”, „reģenerācijai” un „apglabāšanai”, un ja pastāv kopīgi obligātie standarti attiecībā uz darbībām ar atkritumiem.

Pārskatot Pamatdirektīvu par atkritumiem, tiek saglabāta direktīvas kā pamata tiesību akta nozīme. Tā reglamentē tādus aspektus kā definīcijas un obligātos standartus, vienlaikus ļaujot dalībvalstīm īstenot atšķirīgas pieejas atkritumu apsaimniekošanai valsts, reģionālā vai vietējā mērogā.

Tādējādi priekšlikums atbilst subsidiaritātes principam.

- **Proporcionalitātes princips**

Priekšlikums atbilst proporcionalitātes principam šādu iemeslu dēļ.

Priekšlikums pārskatīt Pamatdirektīvu par atkritumiem būtiski vienkāršo esošo direktīvu. Ar

to arīdzan tiek atceltas divas citas direktīvas un pārskatītajā Pamatdirektīvā par atkritumiem tiek iekļauti tie minēto direktīvu aspekti, kas vēl aizvien ir aktuāli. Kā Pamatdirektīva tā reglamentē tikai tos punktus, attiecībā uz kuriem saskaņota pieeja ir būtiska, ļaujot citās jomās pieņemt lēmumus valstu līmenī.

Ar šo priekšlikumu tiek ieviesta virkne jauninājumu, kas samazinās atkritumu regulēšanas finansiālo un administratīvo slogu, vienlaikus augstā līmenī saglabājot vides un cilvēku veselības aizsardzību.

- **Juridisko instrumentu izvēle**

Ierosinātie juridiskie instrumenti: Pamatdirektīva

Citi līdzekļi nebūtu piemēroti šāda iemesla dēļ.

Mazāk elastīgs juridisks pasākums būtu neproporcionāls, ņemot vērā vajadzību pieļaut atšķirības valstu līmenī attiecībā uz atkritumu apsaimniekošanu, kā arī kultūras un ģeogrāfiskās atšķirības. Brīvprātīgam vai vēl elastīgākam pasākumam trūktu tiesiskās noteiktības, kas vajadzīga, lai nodrošinātu iekšējā tirgus darbību un apliecinātu pilsoņiem, ka atkritumu rašanās un apsaimniekošana visā ES nekaitē veselības un vides aizsardzībai.

4) IETEKME UZ BUDŽETU

Šis priekšlikums neietekmē Kopienas budžetu. Priekšlikumā paredzētie pasākumi iekļaujas pašreizējā finanšu shēmā un laikposmam no 2007. līdz 2013. gadam ierosinātajos tiesību aktos.

5) PAPILDU INFORMĀCIJA

- **Vienkāršošana**

Šis priekšlikums paredz tiesību aktu vienkāršošanu, valsts iestāžu (ES un valsts līmenī) administratīvo procedūru vienkāršošanu un administratīvo procedūru vienkāršošanu attiecībā uz privātpersonām.

Ar priekšlikumu pārskatīt Pamatdirektīvu par atkritumiem minēto direktīvu vienkāršo, modernizē un precizē dažādos veidos. Turklāt ar to tiek atceltas divas esošās direktīvas, likvidēti nevajadzīgie noteikumi un atlikušie noteikumi iekļauti pārskatītajā priekšlikumā. Tas vienkāršo ES tiesību aktu struktūru atkritumu jomā.

Ir precizēts un vienkāršots pienākums izstrādāt atkritumu apsaimniekošanas plānus.

Ir ieviesta procedūra, kas ļauj noteikt atkritumu stadijas beigu kritērijus, lai precizētu, kad atkritumi vairs nav uzskatāmi par atkritumiem, tādējādi ieviešot reglamentētus atvieglojumus attiecībā uz pārstrādātiem produktiem vai materiāliem, kas rada mazu risku videi.

Ir precizēta iespējamā Pamatdirektīvas par atkritumiem un IPNK direktīvas pārklāšanās attiecībā uz atļauju izsniegšanu, lai samazinātu iespēju, ka dalībvalstu līmenī var tik prasīta divkārtīga atļauju saņemšana.

Priekšlikums ir iekļauts Komisijas darba programmā *acquis communautaire* atjaunināšanai un vienkāršošanai, kā arī tās Darba un likumdošanas programmā ar atsauci WP 05 2004/ENV/001.

- **Spēkā esošo tiesību aktu atcelšana**

Priekšlikuma pieņemšanas rezultātā tiks atcelti patlaban spēkā esošie tiesību akti.

- **Atbilstības tabula**

Dalībvalstīm jāiepazīstina Komisija ar attiecīgo valstu noteikumiem, ar kuriem transponē šo direktīvu, kā arī jāiesniedz minēto noteikumu un šīs direktīvas atbilstības tabula.

- **Eiropas Ekonomikas zona**

Tā kā šā tiesību akta priekšlikums ir nozīmīgs EEZ, tā piemērošanas joma jāpaplašina attiecībā uz Eiropas Ekonomikas zonu.

- **Sīkāks priekšlikuma izskaidrojums**

Priekšlikuma 1. pantā izklāstīts ierosinātās direktīvas mērķis.

Jaunais mērķis Pamatdirektīvai par atkritumiem liek pievērsties atkritumu rašanās un apsaimniekošanas ietekmei uz vidi, ņemot vērā produktu aprites ciklu. Ar šo mērķi tā saista „atkritumu hierarhiju”, kas iepriekš ietverta Direktīvas 75/442/EEK 3. pantā, nemainot hierarhijas secību un būtību. Hierarhijas formulējums ir modernizēts, lai ņemtu vērā to, kā mainījusies lietoto terminu būtība.

Priekšlikuma 2. pantā izklāstīta ierosinātās direktīvas darbības joma.

2. punkta otrā daļa ir grozīta, lai jēdzienu „uz kuriem attiecas citi tiesību akti” attiecinātu tikai uz Kopienas tiesību aktiem. Tas darīts, lai uzlabotu tiesisko noteiktību un nodrošinātu obligāto piemērošanas jomu Kopienas līmenī. Tajā ietverti arī jauni izņēmumi attiecībā uz piesārņotu neizņemtu augsni, dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem un lauksaimniecības blakusproduktiem.

Priekšlikuma 3. pantā iekļautas definīcijas, kas piemērojamas šajā direktīvā un direktīvās, kurās ir atsauce uz šo direktīvu.

Atkritumu definīcija nav grozīta, taču III nodaļā ir pievienots mehānisms, lai varētu precizēt, kad konkrēti atkritumi vairs nav uzskatāmi par atkritumiem, ar komitoloģijas procedūru nosakot kritērijus attiecībā uz atkritumu plūsmām, kas atbilst 11. pantā izklāstītajiem testiem.

Atkārtotas izmantošanas definīcija ir definēta tāpat kā direktīvā par iepakojumu un iepakojuma atkritumiem.

Ir pievienota pārstrādes definīcija, lai precizētu šā jēdziena darbības jomu.

Savākšanas definīcija ir pārskatīta, lai precizētu, ka tā aptver atkritumu savākšanu un apkopošanu, lai šādus atkritumus varētu transportēt uz atbilstīgu atkritumu apstrādes vietu,

taču tā neattiecas uz atkritumu apstrādes darbībām, kas saistītas ar atkritumu sajaukšanu vai šķīrošanu.

„Radītāja”, „īpašnieka” un „apsaimniekošanas” definīcijas būtībā nav grozītas.

Ar priekšlikuma 4. pantu nostiprināts juridiskais pamats atkritumu sarakstam, kas izveidots ar Komisijas Lēmumu.

Priekšlikuma 5. un 6. pantā ietverta pārskatīta reģenerācijas definīcija, kas apstiprina, ka definīcijas pamatā ir resursu aizstāšana. Kopīgi ar apglabāšanas definīciju tā ļauj noteikt sarežģītās atšķirības, vajadzības gadījumā paredzot efektivitātes kritērijus. Tajā ietvertas arī procedūras, kas paredz vajadzības gadījumā ar komitoloģijas procedūras palīdzību precizēt dažu ar atkritumiem saistītu darbību, piemēram, reģenerācijas vai apglabāšanas, klasifikāciju.

Priekšlikuma 7. un 8. pantā tagad izklāstīts vispārīgs pienākums nodrošināt, lai atkritumi tiktu apsaimniekoti, neapdraudot vidi vai cilvēku veselību, un ar tiem rīkoties saskaņā ar direktīvu. Šo pienākumu formulējums, salīdzinot ar Direktīvu 91/156/EEK, nav mainījies.

Priekšlikuma 9. pants par apstrādes izmaksām ir paplašināts, lai ietvertu reģenerācijas operācijas, kā arī apglabāšanas operācijas. Tas ir grozīts, lai skaidri norādītu, ka atkritumu apsaimniekošanas izmaksām, kas jāsedz atkritumu īpašniekiem vai radītājiem, jāatspoguļo visi šādu atkritumu apglabāšanas vai reģenerācijas ārējie apstākļi. Citiem vārdiem sakot, tām jāatspoguļo šādu atkritumu rašanās un apsaimniekošanas faktiskā ietekme uz vidi.

Priekšlikuma 10. pants par atkritumu apglabāšanas iekārtu tīklu būtiski nav grozīts.

III nodaļā ir iekļauts mehānisms, lai varētu precizēt, kad konkrēti atkritumi vairs nav uzskatāmi par atkritumiem, ar komitoloģijas procedūras palīdzību nosakot kritērijus attiecībā uz atkritumu plūsmām, kas atbilst 11. pantā izklāstītajiem testiem.

Priekšlikuma 12. līdz 15. pants par bīstamajiem atkritumiem pārskatītajā Pamatdirektīvā par atkritumiem ir pārņemts no direktīvas par bīstamajiem atkritumiem. Bīstamo atkritumu definīcija ir pārskatīta, lai precizētu sadzīves atkritumu jēdzienu un tā izslēgšanu no definīcijas.

Priekšlikuma 16. pants par bīstamo atkritumu atdalīšanu pārskatītajā Pamatdirektīvā par atkritumiem ir pārņemts no direktīvas par bīstamajiem atkritumiem. Atkāpe par sajaukšanas aizliegumu ir saglabāta, bet tagad tai jāatbilst vislabākajām pieejamām tehnoloģijām. Atsauce uz „nekaitīgumu” ir svītrotā, jo tas vairs nav termins, ko izmanto tiesību aktos par atkritumiem, un tas nav saderīgs ar pievēršanos ietekmei uz vidi.

Priekšlikuma 17. pants par bīstamo atkritumu marķēšanu pārskatītajā Pamatdirektīvā par atkritumiem ir pārņemts no direktīvas par bīstamajiem atkritumiem.

Priekšlikuma 18. pantā par minerālu atkritumiem no direktīvas par atkritumiem ir pārņemts pienākums par šādu atkritumu dalītu savākšanu.

Priekšlikuma 19. pantā apvienoti divi iepriekšējie panti par reģenerācijas un apglabāšanas atļaujām, taču citādi tas nav grozīts.

Priekšlikuma 20. pantā norādīts, ka uzņēmumam, kam piešķirta atļauja saskaņā ar IPNK

direktīvu, nav papildus vajadzīga atļauja saskaņā ar Pamatdirektīvu par atkritumiem.

Priekšlikuma 21. pants ļauj Komisijai, izmantojot komitoloģijas procedūru, noteikt obligātos standartus atļauju izdošanai.

Priekšlikumā 2. līdz 24. pantā izklāstīti nosacījumi, ar kādiem attiecībā uz atkritumiem un bīstamajiem atkritumiem var piešķirt atbrīvojumus attiecībā uz atļaujām.

Priekšlikuma 25. pants pastiprina prasības attiecībā uz uzņēmumiem, kas nodarbojas ar atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, uzpirkšanu vai tirdzniecības starpniecību. Ar to tiek ieviesta procedūra, ko var izmantot, lai pieņemtu obligātos standartus šajā jomā.

Priekšlikuma 26. pants par atkritumu apsaimniekošanas plāniem ir pārstrādāts, lai skaidrāk noteiktu, kas jāietver atkritumu apsaimniekošanas plānā. Tajā arī dzan norādīts, ka šo plānu izstrādē izmantojama aprites cikla pieeja.

Priekšlikuma 29. līdz 31. pants ir īpaši panti saistībā ar atkritumu rašanās novēršanu, ar ko dalībvalstīm tiek pieprasīts izstrādāt programmas atkritumu rašanās novēršanai un kuros paredzēti noteikumi, saskaņā ar kuriem šādas programmas jāizstrādā.

Priekšlikuma 32. pantā par pārbaudēm uzsvēta īpaša prasība aptvert savāktu un pārvadāto atkritumu izcelsmi un galamērķi.

Priekšlikuma 34. pantā tagad iekļauta pārskatīšanas klauzula, kā arī jau iepriekš paredzētie ziņošanas pasākumi.

Pārējie panti būtībā nav grozīti.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

par atkritumiem

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 175. panta 1. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu¹,

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu²,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu³,

saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru⁴,

tā kā:

- (1) Ar Padomes 1975. gada 15. jūlija Direktīvu 75/442/EEK par atkritumiem⁵ ir izveidots tiesiskais regulējums darbībām ar atkritumiem Kopienā. Tajā definēti tādi pamatjēdzieni kā atkritumi, reģenerācija un apglabāšana un paredzētas būtiskās prasības atkritumu apsaimniekošanai, jo sevišķi pienākums, ka atkritumu apsaimniekošanas darbībām un uzņēmējiem vajadzīga atļauja vai arī tiem jābūt reģistrētiem, pienākums dalībvalstīm izstrādāt atkritumu apsaimniekošanas plānus, un galvenie principi, piemēram, pienākums rīkoties ar atkritumiem tā, lai negatīvi neietekmētu apkārtējo vidi, un princips, ka atkritumu radītājiem jāsedz atkritumu apstrādāšanas izmaksas.
- (2) Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 22. jūlija Lēmumā Nr. 1600/2002/EK, ar ko nosaka Sesto Kopienas vides rīcības programmu⁶, izteikts aicinājums pilnveidot vai pārskatīt tiesību aktus par atkritumiem, tostarp precizēt atšķirību starp atkritumiem un

¹ O V C

² O V C

³ O V C

⁴ Eiropas Parlamenta atzinums (O V C ...), Padomes kopējā nostāja (O V C ...) un Eiropas Parlamenta Lēmums (O V C ...).

⁵ O V L 194, 25.7.1975., 39. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1882/2003 (O V L 284, 31.10.2003., 1. lpp.).

⁶ O V L 242, 10.9.2002., 1. lpp.

neatkritumiem un izveidot atbilstīgus kritērijus Direktīvas 75/442/EEK IIA un IIB pielikuma turpmākai izstrādei.

- (3) Komisijas 2003. gada 27. maija Paziņojumā par tematisku stratēģiju atkritumu rašanās novēršanai un atkritumu pārstrādei ņemta vērā vajadzība izvērtēt esošās reģenerācijas un apglabāšanas definīcijas, kā arī nepieciešamība pēc vispārēji piemērojamas reģenerācijas definīcijas un diskusijas par atkritumu definīciju.
- (4) Eiropas Parlaments savā 2004. gada 20. aprīļa paziņojumā aicināja Komisiju apsvērt iespēju attiecināt uz visu atkritumu nozari Padomes 1996. gada 24. septembra Direktīvu 96/61/EK par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli⁷. Tas arī aicināja Komisiju skaidri nošķirt reģenerāciju un apglabāšanu un precizēt atšķirību starp atkritumiem un neatkritumiem.
- (5) Padome savos 2004. gada 1. jūlija secinājumos aicināja Komisiju iesniegt priekšlikumu par dažu Direktīvas 75/442/EEK aspektu pārskatīšanu, lai precizētu atšķirību starp atkritumiem un neatkritumiem un atšķirību starp reģenerāciju un apglabāšanu.
- (6) Tādēļ ir jāpārskata Direktīva 75/442/EEK, lai precizētu galvenos pamatjēdzienus, piemēram, atkritumu, reģenerācijas un apglabāšanas definīcijas, pastiprinātu pasākumus, kas veicami, lai novērstu atkritumu rašanos, ieviestu pieeju, kas ņem vērā produktu un materiālu visu aprites ciklu, nevis tikai to atkritumu stadiju, un koncentrētos uz atkritumu rašanās un apsaimniekošanas ietekmi uz vidi, tādējādi nostiprinot atkritumu nozīmi tautsaimniecībā. Skaidrības un saprotamības labad ir jāaizstāj Direktīva 75/442/EEK.
- (7) Tā kā uz nozīmīgākajām atkritumu apsaimniekošanas darbībām tagad attiecas tiesību akti vides jomā, ir būtiski, lai šī direktīva tiktu pielāgota šādai pieejai. Līguma 174. pantā minētais uzsvars uz mērķiem vides jomā ļautu vairāk pievērsties atkritumu rašanās un apsaimniekošanas ietekmei uz vidi visā resursu aprites ciklā. Tādēļ šīs Direktīvas juridiskajam pamatam jābūt 175. pantam.
- (8) Ja ekonomiski instrumenti ir rentabli, tie ir efektīvi un tiem jābūt efektīviem, lai sasniegtu atkritumu rašanās novēršanas un apsaimniekošanas mērķus. Atkritumi ir vērtīgi resursi, un turpmāka ekonomisku instrumentu piemērošana palielinās devumu vides jomā. Tādēļ šai direktīvai būtu jārosina to izmantošana atbilstīgā līmenī.
- (9) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1774/2002 noteikti veselības aizsardzības noteikumi attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem, kuri nav paredzēti cilvēku uzturam⁸. Tajā cita starpā paredzētas atbilstīgas kontroles attiecībā uz visu dzīvnieku izcelsmes atkritumu pārstrādi, izmantošanu un apglabāšanu, tādējādi novēršot iespējamo apdraudējumu dzīvnieku un sabiedrības veselībai. Tādēļ jānoskaidro saistība ar minēto regulu, lai novērstu noteikumu dublēšanu, neattiecinot tos uz dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem gadījumos, kad tie paredzēti citiem izmantošanas veidiem, kas nav uzskatāmi par darbībām ar atkritumiem.

⁷ OV L 257, 10.10.1996., 26. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1882/2003 (OV L 284, 31.10.2003., 1. lpp.).

⁸ OV L 273, 10.10.2002., 1. lpp.

- (10) Ņemot vērā pieredzi, kas gūta, piemērojot Regulu (EK) Nr. 1774/2002, ir lietderīgi precizēt darbības jomu tiesību aktiem par atkritumiem un šādu tiesību aktu noteikumus par bīstamajiem atkritumiem saistībā ar dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem, kā tie noteikti Regulā (EK) Nr. 1774/2002. Ja dzīvnieku izcelsmes blakusprodukti rada potenciālu apdraudējumu veselībai, atbilstīgais juridiskais instruments šo risku novēršanai ir Regula (EK) Nr. 1774/2002, un tādēļ jāizvairās no tās pārklāšanās ar tiesību aktiem atkritumu jomā.
- (11) Papildus jāiekļauj atkārtotas izmantošanas definīcija, lai precizētu šīs darbības vietu kopējā atkritumu apstrādē un to atkārtoti izmantotu materiālu vai produktu nozīmi, uz ko attiecas atkritumu definīcijas darbības joma. Atkārtotas izmantošanas definīcija nedrīkst aptvert tādu produktu atkārtotu izmantošanu, kas nemaz nekļūst par atkritumiem, tādēļ tai jāattiecas tikai uz darbībām, kas ļauj atkārtoti izmantot produktus vai sastāvdaļas, kuras kļuvušas par atkritumiem.
- (12) Pamatdirektīvā par atkritumiem jāiekļauj pārstrādes definīcija, lai precizētu šā jēdziena darbības jomu.
- (13) Reģenerācijas un apglabāšanas definīcijas ir jāgroza, lai nodrošinātu abu jēdzienu skaidru nošķiršanu, balstoties uz to ietekmes uz vidi faktisko atšķirību un, konkrētāk, uz to, vai darbības rezultātā tautsaimniecībā tiek aizstāti dabas resursi. Turklāt papildus jāparedz korektīvs mehānisms, lai precizētu gadījumus, kad šo atšķirību praksē grūti noteikt vai kad darbības kā reģenerācijas darbības klasificēšana neatbilst darbībai vai tās patiesajai ietekmei uz vidi.
- (14) Lai precizētu dažus atkritumu definīcijas aspektus, ir jānosaka, kad konkrēti atkritumi vairs nav uzskatāmi par atkritumiem, bet gan par otrreizēji izmantojamiem materiāliem vai vielām, katru kategoriju izskatot atsevišķi. Ieviešot mehānismu, ar ko pārklasificēšanai tiek piemēroti kritēriji, kas paredz augstu vides aizsardzības līmeni, varētu gūt labumu videi un tautsaimniecībai.
- (15) Ir lietderīgi izmaksas sadalīt tā, lai tās atspoguļotu atkritumu rašanās un apsaimniekošanas faktiskās izmaksas vides jomā.
- (16) Tādēļ jāparedz sadarbības tīkls attiecībā uz atkritumu apglabāšanas iekārtām, lai sniegtu iespēju Kopienai kļūt saimnieciski patstāvīgai atkritumu apglabāšanas ziņā un nodrošinātu dalībvalstu individuālu virzību uz minēto mērķi, ņemot vērā ģeogrāfiskos apstākļus un speciālu iekārtu vajadzību atsevišķiem atkritumu veidiem.
- (17) Jāprecizē atkritumu apsaimniekošanas plānošanas pienākuma robežas un saturs, jo īpaši attiecībā uz vēsturiski piesārņotām vietām un ekonomisko instrumentu izmantošanu, un šādu plānu izstrādes vai pārskatīšanas procesā jāietver vajadzība ņemt vērā ietekmi uz vidi visā produktu un materiālu aprites ciklā. Tāpat attiecīgā gadījumā jāņem vērā atkritumu apsaimniekošanas plānošanas prasības, kas paredzētas 14. pantā Eiropas Parlamenta un Padomes 1994. gada 20. decembra Direktīvā 94/62/EK par iepakojumu un izlietoto iepakojumu⁹, un stratēģija poligonos apglabājamo bioloģiski

⁹ OV L 365, 31.12.1994., 10. lpp.

noārdāmo atkritumu apjoma samazināšanai, kas minēta 5. pantā Padomes 1999. gada 26. aprīļa Direktīvā 1999/31/EK par atkritumu poligoniem¹⁰.

- (18) Lai uzlabotu veidu, kā dalībvalstis uzsāk atkritumu rašanās novēršanas pasākumus un sekmētu paraugprakses izplatīšanu šajā jomā, ir jāpastiprina noteikumi, kas saistīti ar atkritumu rašanās novēršanu, un jāievieš prasība dalībvalstīm izstrādāt programmas atkritumu rašanās novēršanai, pievēršoties nozīmīgākajai ietekmei uz vidi un ņemot vērā visu aprites ciklu. Šādu mērķu un pasākumu nolūkam jābūt saraut saikni starp ekonomisko izaugsmi un ietekmi uz vidi, kas saistīta ar atkritumu rašanos. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/35/EK¹¹ gan ieinteresētajām personām, gan sabiedrībai kopumā jāsniedz iespēja piedalīties programmā izveidē un jānodrošina pieeja šīm programmām, kad tās izstrādātas.
- (19) Daži noteikumi par darbībām ar atkritumiem, kas paredzēti Padomes 1991. gada 12. decembra Direktīvā 91/689/EEK par bīstamajiem atkritumiem¹², ir jāgroza, lai svītrotu novecojušu informāciju un uzlabotu teksta skaidrību. Kopienas tiesību aktu vienkāršošanas labad tie jāiekļauj šajā direktīvā. Lai precizētu sajaukšanas aizlieguma darbību un aizsargātu vidi un cilvēku veselību, Direktīvā 91/689/EEK paredzētie atbrīvojumi attiecībā uz sajaukšanas aizliegumu ir piemērojami tikai tādos gadījumos, kad šāda sajaukšana ir vislabākā pieejamā metode atbilstīgi Direktīvai 96/61/EK. Tādēļ ir jāatceļ Direktīva 91/689/EEK.
- (20) Tā kā Padomes 1975. gada 16. jūnija Direktīvā 75/439/EEK par atkritumeļļu apglabāšanu¹³ reģenerācijai piešķirtā prioritāte vairs nenodrošina ieguvumus vides jomā, minētā direktīva ir jāatceļ. Tomēr tā kā atkritumeļļu dalītai savākšanai vēl aizvien ir būtiska nozīme, šajā direktīvā jāiekļauj pienākums savākt atkritumeļļas, lai tās pareizi apsaimniekotu un novērstu to nepareizas apglabāšanas radīto kaitējumu videi. Tādēļ ir jāatceļ Direktīva 75/439/EK.
- (21) Šīs direktīvas īstenošanai vajadzīgie pasākumi jāpieņem saskaņā ar Padomes 1999. gada 28. jūnija Lēmumu 1999/468/EK, ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību¹⁴.
- (22) Tā kā dalībvalstis nevar pilnībā sasniegt šīs direktīvas mērķus, proti, nodrošināt vides aizsardzību un pareizu iekšējā tirgus darbību, un šīs direktīvas mēroga vai seku dēļ tos labāk var sasniegt Kopienas līmenī, Kopiena var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi to, kas vajadzīgs minēto mērķu sasniegšanai,

¹⁰ OV L 182, 16.7.1999., 1. lpp.

¹¹ OV L 156, 25.6.2003., 17. lpp.

¹² OV L 377, 31.12.1991., 20. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 94/31/EK (OV L 168, 2.7.1994, 28. lpp.).

¹³ OV L 194, 25.7.1975., 23. lpp.) Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/76/EK (OV L 332, 28.12.2000., 91. lpp.).

¹⁴ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

I nodaļa

Priekšmets, darbības joma un definīcijas

1. pants *Priekšmets*

Šajā direktīvā paredzēti pasākumi, lai mazinātu kopējo ietekmi uz vidi saistībā ar resursu izmantošanu, atkritumu rašanos un apsaimniekošanu.

Tādā pašā nolūkā tajā paredzēts arī noteikums, saskaņā ar kuru dalībvalstīm jāveic pasākumi, pirmkārt, lai novērstu vai samazinātu atkritumu rašanos un to kaitīgumu, un, otrkārt, lai veiktu atkritumu reģenerāciju, atkritumus atkārtoti izmantojot, pārstrādājot vai veicot citas reģenerācijas darbības.

2. pants *Darbības joma*

Šī direktīva neattiecas uz gāzveida emisiju atmosfērā.

1. Tā neattiecas uz šādām atkritumu kategorijām, ciktāl īpašus šo kategoriju aspektus jau aptver citi Kopienas tiesību akti:
 - a) radioaktīvie atkritumi;
 - b) atkritumi, kas radušies ģeoloģiskās izpētes, derīgo izrakteņu ieguves, apstrādes un glabāšanas, kā arī karjeru izstrādes rezultātā;
 - c) kūsmēsli un citas lauksaimniecībā izmantojamas dabīgas, nekaitīgas vielas;
 - d) notekūdeņi, izņemot šķidros atkritumus;
 - e) sprāgstvielas, kam beidzies derīguma termiņš;
 - f) neizņemta piesārņota augsne.
2. Šī direktīva neattiecas uz dzīvnieku līķiem un dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem, kas paredzēti izmantošanai saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1774/2002, neierobežojot šīs direktīvas piemērošanu tādu bioloģisko atkritumu apstrādei, kuros ir dzīvnieku izcelsmes blakusprodukti.
3. Šī direktīva neattiecas uz kūsmēsliem, salmiem un citām dabīgām, nekaitīgām vielām, kas rodas lauksaimnieciskās ražošanas gaitā un ko izmanto lauksaimniecībā vai enerģijas ražošanā no biomasas, izmantojot procesus vai metodes, kuras nekaitē videi un neapdraud cilvēku veselību.

4. Šā panta 2. punktā minētie „dzīvnieku līķi” ir miruši dzīvnieki, kas nav nokauti kautuvē, tostarp dzīvnieki, kas nokauti, lai apkarotu epizootisku slimību lauksaimniecības prakses kontekstā.

3. pants Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

- a) „atkritumi” ir jebkura viela vai priekšmets, no kā īpašnieks atbrīvojas, ir nodomājis atbrīvoties vai ir spiests atbrīvoties;
- b) „radītājs” ir ikviens, kura darbība rada atkritumus vai ikviens, kas nodarbojas ar atkritumu priekšapstrādi, sajaukšanu vai citām darbībām, kuru rezultātā mainās atkritumu īpašības vai sastāvs;
- c) „īpašnieks” ir atkritumu ražotājs vai fiziska vai juridiska persona, kuras īpašumā atrodas atkritumi;
- d) „apsaimniekošana” ir atkritumu savākšana, pārvadāšana, reģenerācija un apglabāšana, tostarp šādu darbību pārraudzība un apglabāšanas vietu aprūpe pēc to slēgšanas;
- e) „savākšana” ir atkritumu vākšana, lai atkritumus transportētu uz atkritumu apstrādes iekārtu;
- f) „atkārtota izmantošana” ir reģenerācijas darbības, kuru iznākumā produkti vai sastāvdaļas, kas kļuvušas par atkritumiem, tiek izmantotas tam pašam mērķim, kam tās sākotnēji paredzētas;
- g) „pārstrāde” ir atkritumu reģenerācija, iegūstot produktus, materiālus vai vielas izmantošanai sākotnējam mērķim vai citiem mērķiem. Jēdziens neietver enerģijas reģenerāciju;
- h) „minerālu atkritumeļļas” ir jebkādas ziežvielas vai rūpnieciskās eļļas, kas vairs nav piemērotas sākotnēji paredzētai izmantošanai, un jo īpaši izlietas iekšdedzes dzinēju eļļas un pārnesumkārbu eļļas, minerālu ziežeļļas, turbīnu eļļas un hidrauliskās eļļas;
- i) „apstrāde” ir reģenerācija vai apglabāšana.

4. pants Atkritumu saraksts

Saskaņā ar 36. panta 2. punktā minēto procedūru Komisija izveido atkritumu sarakstu.

Sarakstā iekļauj atkritumus, kas jāuzskata par bīstamiem atbilstīgi 12. līdz 15. pantam, ņemot vērā atkritumu izcelsmi un sastāvu, un vajadzības gadījumā koncentrācijas robežvērtības.

II nodaļa Reģenerācija un apglabāšana

1. IEDAĻA VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA

5. pants Reģenerācija

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka ar visiem atkritumiem tiek veiktas tādas darbības, kuru rezultātā tie kalpo derīgam mērķim, ražotnē vai plašākā tautsaimniecības sektorā aizstājot citus resursus, kas tiktu izmantoti šādam mērķim, vai tiktu sagatavoti šādi izmantošanai, šē turpmāk — „reģenerācijas darbības”. Par reģenerācijas darbībām dalībvalstis uzskata vismaz II pielikumā minētās darbības.
2. Komisija saskaņā ar 36. panta 2. punktā minēto procedūru var pieņemt īstenošanas pasākumus, lai noteiktu efektivitātes kritērijus, uz kuriem pamatojoties, II pielikumā minētās darbības var uzskatīt par tādām, kam bijis lietderīgs rezultāts, kā minēts 1. punktā.

6. pants Apglabāšana

1. Dalībvalstis nodrošina, ka tad, ja reģenerācija atbilstīgi 5. panta 1. punktam nav iespējama, ar visiem atkritumiem veic apglabāšanas darbības.
Tām jāaizliedz atkritumu izmešana, izgāšana un nekontrolēta apglabāšana.
2. Dalībvalstis par apglabāšanas darbībām uzskata vismaz I pielikumā minētās darbības, pat ja darbības sekundārais iznākums ir vielu vai enerģijas reģenerācija.
3. Ja darbības rezultāti liecina, ka 1. panta nolūkā darbībai ir ļoti zems potenciāls, Komisija, neraugoties uz to, ka notiek resursu aizstāšana, saskaņā ar 36. panta 2. punktā minēto procedūru var pieņemt īstenošanas pasākumus, pievienojot šo konkrēto darbību I pielikumā iekļautajam sarakstam.

7. pants Nosacījumi

Dalībvalstis nodrošina, ka atkritumu reģenerāciju vai apglabāšanu veic šādi:

- a) neapdraudot cilvēku veselību;
- b) neizmantojot metodes vai darbības, kas varētu kaitēt videi;
- c) neapdraudot ūdeni, gaisu, augsni, kā arī augus un dzīvniekus;

- d) neradot neērtības trokšņa vai smakas dēļ;
- e) neradot nelabvēlīgu ietekmi uz lauku vidi un īpašas nozīmes teritorijām.

8. pants
Atbildība

Dalībvalstis nodrošina, ka ikviens atkritumu īpašnieks pats veic atkritumu reģenerāciju vai apglabāšanu, vai uztic atkritumu reģenerāciju vai apglabāšanu uzņēmumam, kas veic atkritumu apstrādi, vai arī privātam vai valsts atkritumu savācējam.

2. IEDAĻA
IZMAKSAS UN TĪKLI

9. pants
Izmaksas

Dalībvalstis nodrošina, ka ar atkritumu reģenerāciju vai apglabāšanu saistītās izmaksas attiecīgā gadījumā tiek sadalītas starp pašreizējo īpašnieku, iepriekšējiem īpašniekiem un radītāju.

10. pants
Atkritumu apglabāšanas iekārtu tīkls

Ja tas ir vajadzīgs vai ieteicams, dalībvalstis, sadarbojoties ar citām dalībvalstīm, veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu integrētu un atbilstošu atkritumu apglabāšanas iekārtu tīklu, ņemot vērā labākās pieejamās metodes Direktīvas 96/61/EK 2. panta 11. punkta nozīmē, šē turpmāk „labākās pieejamās metodes”.

Tīklu izveido tā, lai Kopienai nodrošinātu iespēju kļūt saimnieciski patstāvīgai atkritumu apglabāšanas ziņā un dalībvalstīm — individuālu virzību uz minēto mērķi, ņemot vērā ģeogrāfiskos apstākļus un īpašu iekārtu vajadzību atsevišķiem atkritumu veidiem.

Tīkls nodrošina iespēju apglabāt atkritumus tuvākajās piemērotajās atkritumu apglabāšanas iekārtās, izmantojot piemērotākās metodes un tehnoloģijas, lai nodrošinātu augsta līmeņa vides un sabiedrības veselības aizsardzību.

III nodaļa
Atkritumu stadijas beigas

11. pants
Otrreizēji izmantojami produkti, materiāli un vielas

1. Lai noteiktu, vai ir lietderīgi pieņemt, ka konkrēti atkritumi vairs nav uzskatāmi par atkritumiem, tie ir atkārtoti izmantoti, pārstrādāti vai reģenerēti, un pārklasificēti

šādus atkritumus par otrreizēji izmantojamiem produktiem, materiāliem vai vielām, Komisija izvērtē, vai ir izpildīti šādi nosacījumi:

- a) pārklasificēšana neizraisīs vispārēju negatīvu ietekmi uz vidi;
 - b) pastāv šādu otrreizēji izmantojamu produktu, materiālu vai vielu tirgus.
2. Pamatojoties uz izvērtējumu atbilstīgi 1. punktam, Komisija saskaņā ar 36. panta 2. punktā minēto procedūru var pieņemt īstenošanas pasākumus attiecībā uz konkrēto atkritumu produktu, materiālu vai vielu kategoriju, norādot vides un kvalitātes kritērijus, kas jāizpilda, lai atkritumus varētu uzskatīt par otrreizēji izmantojamiem produktiem, materiāliem vai vielām.
 3. Saskaņā ar 2. punktu noteiktie kritēriji ir tādi, kas nodrošina, ka iegūtais otrreizēji izmantojamais produkts, materiāls vai viela atbilst vajadzīgajiem nosacījumiem, lai to laistu tirgū.

Nosakot kritērijus, ņem vērā visus apdraudējumus, ko rada otrreizēji izmantojama materiāla vai vielas videi kaitīga izmantošana vai pārvadāšana, un tos nosaka tādā līmenī, kas nodrošina augstā līmeņa cilvēka veselības un vides aizsardzību.

IV nodaļa **Bīstamie atkritumi**

PIRMĀ IEDAĻA **KLASIFIKĀCIJA UN IEKĻAUŠANA SARAKSTĀ**

12. pants *Klasifikācija*

Atkritumus uzskata par bīstamiem atkritumiem, ja tiem piemīt vismaz viena no III pielikumā minētajām īpašībām.

Bīstamos sadzīves atkritumus neuzskata par bīstamiem atkritumiem, līdz kamēr tos savāc uzņēmums, kas veic atkritumu apstrādi, vai privāts vai valsts atkritumu savācējs.

Šīs direktīvas noteikumi, ko piemēro bīstamiem atkritumiem, neattiecas uz dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem un no tiem iegūtiem produktiem, uz kuriem attiecas Regula (EK) Nr. 1774/2002, ja vien minētie produkti nav sajaukti ar bīstamiem atkritumiem.

13. pants *Saraksts*

Komisija saskaņā ar 36. panta 2. punktā minēto procedūru izveido bīstamo atkritumu sarakstu, šē turpmāk — „saraksts”.

Sarakstā ņem vērā atkritumu izcelsmi un sastāvu, un, vajadzības gadījumā, koncentrācijas robežvērtības.

14. pants

Sarakstā neiekļautie bīstamie atkritumi

1. Dalībvalsts var uzskatīt atkritumus par bīstamiem arī tad, ja tie nav iekļauti 4. pantā minētajā atkritumu sarakstā, šē turpmāk – „saraksts”, taču tiem piemīt viena vai vairākas no III pielikumā minētajām īpašībām.

Dalībvalsts par visiem šādiem gadījumiem informē Komisiju 34. panta 1. punktā paredzētajā ziņojumā un sniedz Komisijai visu attiecīgo informāciju.

2. Komisija, ņemot vērā saņemtos paziņojumus, saskaņā ar 36. panta 2. punktā minēto procedūru pārskata sarakstu, lai lemtu par tā pielāgošanu.

15. pants

Sarakstā iekļautie nebīstamie atkritumi

1. Ja dalībvalstij ir pierādījumi, kas apliecina, ka konkrētiem atkritumiem, kuri iekļauti bīstamo atkritumu sarakstā, nepiemīt neviena no III pielikumā minētajām īpašībām, tā šos atkritumus var uzskatīt par nebīstamiem atkritumiem.

Dalībvalsts par visiem šādiem gadījumiem informē Komisiju 34. panta 1. punktā paredzētajā ziņojumā un sniedz Komisijai visus vajadzīgos pierādījumus.

2. Komisija, ņemot vērā saņemtos paziņojumus, saskaņā ar 36. panta 2. punktā minēto procedūru pārskata sarakstu, lai lemtu par tā pielāgošanu.

OTRĀ IEDAĻA ĪPAŠAS PRASĪBAS

16. pants

Atdalīšana

1. Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka, sajaucot bīstamos atkritumus ar citiem bīstamiem atkritumiem, kam piemīt atšķirīgas īpašības, vai ar citiem atkritumiem, vielām vai materiāliem, tiek izpildīti šādi nosacījumi:
 - a) sajaukšanu veic uzņēmums, kas saņēmis atļauju saskaņā ar 19. pantu;
 - b) ir izpildīti 7. pantā paredzētie nosacījumi;
 - c) atkritumu apsaimniekošanas ietekme uz vidi nepasliktinās;
 - d) šāda darbība atbilst vislabākajām pieejamām metodēm.

2. Saskaņā ar tehniskā un ekonomiskā pamatojuma kritērijiem, kas jānosaka dalībvalstīm, ja bīstamie atkritumi ir sajaukti ar citiem bīstamiem atkritumiem, kam piemīt atšķirīgas īpašības, vai ar citiem atkritumiem, vielām vai materiāliem tādā veidā, kas ir pretrunā ar 1. punktu, vajadzības gadījumā jāveic to atdalīšana, lai izpildītu 7. pantā noteikto.

17. pants
Marķēšana

1. Dalībvalstis paredz pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka savākšanas, pārvadāšanas un pagaidu glabāšanas laikā bīstamie atkritumi ir attiecīgi iepakoti un marķēti saskaņā ar spēkā esošajiem starptautiskajiem un Kopienas standartiem.
2. Nosūtot bīstamos atkritumus, tiem pievieno identifikācijas veidlapu, kas minēta Padomes Regulā (EK) Nr. 259/93.

18. pants
Minerālu atkritumeļļas

Neskarot 16. un 17. pantā paredzētos pienākumus saistībā ar rīkošanos ar bīstamajiem atkritumiem, dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka minerālu atkritumeļļas savāc un apstrādā saskaņā ar 7. pantu.

V nodaļa **Atļaujas vai reģistrācija**

1. IEDAĻA **ATĻAUJAS**

1. APAKŠIEDAĻA **VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA**

19. pants
Izdošana

1. Dalībvalstis pieprasa, lai ikviens uzņēmums, kas nodomājis veikt apglabāšanu vai reģenerāciju, saņem atļauju no valsts kompetentās iestādes.

Šādā atļaujā norāda:

- a) to atkritumu veidus un daudzumus, ko var apstrādāt;
- b) attiecībā uz katru darbību, kam izsniegta atļauja, tehniskās prasības, kuras attiecas uz attiecīgo darbības vietu;
- c) vajadzīgos drošības pasākumus;

d) metodi, kas izmantojama katram darbības veidam.

Atļaujās var būt norādīti papildu nosacījumi un pienākumi.

2. Atļaujas var piešķirt uz norādītu laikposmu, un tās var būt atjaunojamas.
3. Ja valsts kompetentā iestāde uzskata, ka paredzētā apstrādes metode ir nepieņemama no vides aizsardzības viedokļa, tā atsakās izdot atļauju.
4. Attiecībā uz jebkuru atļauju, kas attiecas uz enerģijas reģenerāciju, jāparedz nosacījums, ka enerģijas reģenerācijai jābūt ar ļoti augstu energoefektivitāti.

20. pants

Atļaujas saskaņā ar Direktīvu 96/61/EK

Šīs direktīvas 19. panta 1. punktu nepiemēro tajā gadījumā, ja uzņēmums jau saņēmis atļauju saskaņā ar Direktīvu 96/61/EK.

21. pants

Īstenošanas pasākumi

Komisija saskaņā ar 36. panta 2. punktā minēto procedūru var pieņemt obligātos standartus atļaujām, kas paredzēti, lai nodrošinātu, ka atkritumus apstrādā videi draudzīgā veidā.

2. APAKŠIEDAĻA ATBRĪVOJUMI

22. pants

Tiesības uz atbrīvojumiem

No 19. panta 1. punktā paredzētās prasības dalībvalstis var atbrīvot:

- a) uzņēmumus, kas paši apstrādā atkritumus to rašanās vietā;
- b) uzņēmumus, kas veic atkritumu reģenerāciju.

Ja uzņēmums veic gan apglabāšanu, gan reģenerāciju, tam var piešķirt atbrīvojumu tikai attiecībā uz reģenerācijas darbībām.

23. pants

Vispārīgi noteikumi

1. Ja dalībvalsts vēlas piešķirt atbrīvojumus, kā paredzēts 22. pantā, tā nodrošina, ka kompetentās iestādes katram darbības veidam paredz vispārīgus noteikumus, kuros norādīts atkritumu veids un daudzumi, uz ko var attiecināt izņēmumu, un izmantojamā apstrādes metode.

Šie noteikumi pamatojas uz vislabākajām pieejamām metodēm un ir izstrādāti tā, lai nodrošinātu atbilstību 7. pantam.

2. Dalībvalstis informē Komisiju par vispārīgiem noteikumiem, kas paredzēti saskaņā ar 1. punktu.

24. pants
Bīstamie atkritumi

Kas attiecas uz bīstamiem atkritumiem, dalībvalstis var piešķirt atbrīvojumu saskaņā ar 22. pantu tikai tādiem uzņēmumiem, kas veic reģenerācijas darbības.

Papildus 23. panta 1. punktā paredzētajiem vispārīgajiem noteikumiem dalībvalstis paredz īpašus nosacījumus atbrīvojumiem, kas saistīti ar bīstamiem atkritumiem, tostarp atkritumos esošo bīstamo vielu satura robežvērtības, emisijas robežvērtības, darbības veidus, kā arī visas citas prasības, kas vajadzīgas, lai veiktu dažādu veidu reģenerāciju.

2. IEDAĻA
REĢISTRĀCIJA

25. pants
Reģistrācija

1. Dalībvalstis nodrošina, ka valsts kompetentās iestādes reģistrē to uzņēmumu datus, kuru profesionālā darbība ir saistīta ar atkritumu savākšanu vai transportēšanu vai kuri kā uzpircēji vai starpnieki organizē atkritumu apstrādi citu vārdā, ja uz tiem neattiecas prasība par atļauju saskaņā ar 19. panta 1. punktu.

Šiem uzņēmumiem jāievēro konkrēti obligātie standarti.

2. Visus uzņēmums, kam piešķirts atbrīvojums saskaņā ar 1. iedaļas 2. apakšiedaļu, reģistrē 1. punktā paredzētajā reģistrā.
3. Komisija saskaņā ar 36. panta 2. punktā minēto procedūru pieņem 1. punkta otrajā daļā minētos obligātos standartus.
4. Dalībvalstis nodrošina, lai atkritumu savākšanas un pārvadāšanas sistēma to teritorijā nodrošina, ka savāktie un pārvadātie atkritumi tiek nogādāti uz atbilstīgām apstrādes iekārtām, ievērojot 7. pantā minētos pienākumus.

VI nodaļa

Atkritumu apsaimniekošana

1. IEDAĻA

PLĀNI

26. pants

Atkritumu apsaimniekošanas plāni

1. Dalībvalstis nodrošina, lai to kompetentās iestādes saskaņā ar 1. pantu izstrādā vienu vai vairākus atkritumu apsaimniekošanas plānus, ko pārskata vismaz reizi piecos gados.

Šiem plāniem atsevišķi vai kopā jāaptver visa attiecīgās dalībvalsts ģeogrāfiskā teritorija.

2. Šā panta 1. punktā paredzētajos atkritumu apsaimniekošanas plānos izklāsta analīzi par pašreizējo atkritumu apsaimniekošanas situāciju attiecīgajā ģeogrāfiskajā vienībā, kā arī pasākumus, kas jāveic attiecībā uz atkritumu rašanās novēršanu, atkārtotu izmantošanu, pārstrādi, reģenerāciju un drošu apglabāšanu.
3. Atkritumu apsaimniekošanas plānos iekļauj vismaz šādu informāciju:
 - a) radīto atkritumu veids, daudzums un izcelsme, kā arī to atkritumu veids, daudzums un izcelsme, ko ieved, lai apstrādātu valsts teritorijā;
 - b) vispārīgas tehniskās prasības, tostarp savākšanas shēmas un apstrādes metodes;
 - c) jebkāda īpaša kārtība attiecībā uz atkritumu plūsmām, kas rada īpašas politiskas, tehniskas vai atkritumu apsaimniekošanas problēmas;
 - d) esošo apglabāšanas un lielāko reģenerācijas iekārtu, kā arī vēsturiski piesārņotu atkritumu apglabāšanas vietu apzināšana un novērtēšana, kā arī pasākumi to sanācijai;
 - e) pietiekama informācija vietas identifikācijas kritēriju veidā, lai kompetentās iestādes varētu lemt par atļauju piešķiršanu turpmākām apglabāšanas iekārtām vai nozīmīgām reģenerācijas iekārtām;
 - f) fiziskās vai juridiskās personas, kas ir pilnvarotas apsaimniekot atkritumus;
 - g) ar atkritumu apsaimniekošanu saistītie finanšu un organizatoriskie aspekti;
 - h) konkrētu ekonomisku instrumentu lietderības un piemērotības izvērtējums dažādu atkritumu problēmu risināšanai, ņemot vērā vajadzību saglabāt iekšējā tīrgus netraucētu darbību.

4. Atkritumu apsaimniekošanas plāni atbilst atkritumu apsaimniekošanas plānošanas prasībām, kas izklāstītas Direktīvas 94/62/EK 14. pantā, un stratēģijai poligonos apglabājamo bioloģiski noārdāmo atkritumu apjoma samazināšanai, kas minēta Direktīvas 1999/31/EK 5. pantā, ietverot nozīmīgas informētības veicināšanas kampaņas un ekonomisko instrumentu izmantošanu.
5. Dalībvalstis Komisijai paziņo par visiem pieņemtajiem atkritumu apsaimniekošanas plāniem vai par visiem grozījumiem to atkritumu apsaimniekošanas plānos.

Vienlaikus tās Komisijai sniedz vispārīgu izvērtējumu par to, kā plāni sekmēs šīs direktīvas mērķu sasniegšanu. Šis izvērtējums ietver atkritumu apsaimniekošanas plānu ietekmes uz vidi stratēģisku novērtējumu, kas paredzēts Direktīvā 2001/42/EK.

27. pants Dalībvalstu sadarbība

Vajadzības gadījumā dalībvalstis sadarbojas ar citām attiecīgajām dalībvalstīm, lai izveidotu atkritumu apsaimniekošanas plānus saskaņā ar 26. pantu.

Tās nodrošina sabiedrības līdzdalību saskaņā ar Direktīvu 2003/35/EK, jo īpaši izvietojot plānus publiski pieejamā tīmekļa vietnē.

28. pants Īstenošanas pasākumi

Komisija saskaņā 36. panta 2. punktā minēto procedūru nosaka formātu, kādā jāsniedz paziņojumi saskaņā ar 26. panta 5. punktu.

2. IEDAĻA PROGRAMMAS ATKRITUMU RAŠANĀS NOVĒRŠANAI

29. pants Izveide

1. Dalībvalstis saskaņā ar 1. pantu ne vēlāk kā [trīs gadus pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā] izveido programmas atkritumu rašanās novēršanai.

Šādas programmas vai nu iekļauj esošajos atkritumu apsaimniekošanas plānos, kas paredzēti 26. pantā, vai arī tās darbojas kā atsevišķas programmas. Tās izstrādā tādā ģeogrāfiskā mērogā, kas ir vispiemērotākais to efektīvai piemērošanai.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka ieinteresētajām personām un visai sabiedrībai saskaņā ar Direktīvu 2003/35/EK ir iespēja piedalīties programmu izstrādē un piekļūt programmām, kad tās izstrādātas.

30. pants
Saturs

1. Savās programmās dalībvalstis paredz atkritumu rašanās novēršanas mērķus un novērtē iespējas veikt pasākumus, kas izklāstīti IV pielikumā.

Šādus mērķus un pasākumus paredz, lai sarautu saikni starp ekonomisko izaugsmi un ietekmi uz vidi, kas saistīta ar atkritumu rašanos.
2. Dalībvalstis nosaka konkrētus kvalitatīvus un kvantitatīvus mērķus un rādītājus attiecībā uz ikvienu pieņemto pasākumu vai pasākumu kopumu, lai uzraudzītu un izvērtētu atsevišķu pasākumu sekmes.

31. pants
Pārskatīšana

Dalībvalstis regulāri izvērtē programmas atkritumu rašanās novēršanai un dara to vismaz pirms ziņojumu nosūtīšanas saskaņā ar 34. panta 1. punktu.

VII. nodaļa

Pārbaudes un uzskaitē

32. pants
Pārbaudes

1. Uzņēmumus, kas apstrādā atkritumus, uzņēmumus, kuru profesionālā darbība ir saistīta ar atkritumu savākšanu vai transportēšanu vai kuri organizē atkritumu apstrādi citu vārdā, kā arī bīstamo atkritumu radītājus periodiski pārbauda kompetentās iestādes.
2. Pārbaudes attiecībā uz savākšanas un transportēšanas darbībām aptver savākto un transportēto atkritumu izcelsmi un galamērķi.

33. pants
Uzskaitē

1. Šīs direktīvas 19. panta 1. punktā minētie uzņēmumi, bīstamo atkritumu radītāji un uzņēmumi, kas savāc un transportē bīstamos atkritumus, reģistrē atkritumu daudzumu, veidu, izcelsmi un, vajadzības gadījumā, galamērķi, savākšanas biežumu, transporta veidu un paredzamo apstrādes metodi, un pēc pieprasījuma dara to pieejamu kompetentajām iestādēm.
2. Uzskaites datus par bīstamajiem atkritumiem uzglabā vismaz trīs gadus, izņemot uzņēmumus, kas pārvadā bīstamos atkritumus un kam minētie dati jāglabā vismaz 12 mēnešus.

Dokumentāri pierādījumi tam, ka ir veiktas apsaimniekošanas darbības, ir jāiesniedz pēc kompetento iestāžu vai atkritumu iepriekšējā īpašnieka pieprasījuma.

VIII nodaļa Nobeiguma noteikumi

34. pants *Ziņošana un pārskatīšana*

1. Dalībvalstis reizi trijos gados nosūta Komisijai nozares ziņojumu ar informāciju par šīs direktīvas īstenošanu¹⁵.

Ziņojumu sagatavo, pamatojoties uz anketu vai priekšlikumu, ko Komisija izstrādā saskaņā ar Direktīvas 91/692/EEK¹⁶ 6. pantā paredzēto procedūru. Ziņojumu Komisijai iesniedz deviņu mēnešu laikā pēc tam, kad beidzies ziņojumā aptvertais trīs gadu laikposms.

Dalībvalstis šajos ziņojumos iekļauj informāciju par saviem panākumiem, īstenojot programmas atkritumu rašanās novēršanai.

Ziņošanas pienākuma ietvaros vāc datus par ēdināšanas uzņēmumu pārtikas atkritumiem, tādējādi paverot iespēju izstrādāt noteikumus to drošai izmantošanai, reģenerēšanai, pārstrādei un apglabāšanai.

2. Minēto anketu vai priekšlikumu dalībvalstīm nosūta sešus mēnešus pirms ziņojumā aptvertā laikposma sākuma.
3. Kopienas ziņojumu par direktīvas īstenošanu Komisija publicē deviņu mēnešu laikā pēc dalībvalstu ziņojumu saņemšanas saskaņā ar 1. punktu.
4. Pirmajā ziņojumā, kas aptver piecu gadu laikposmu pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā, Komisija izvērtēs direktīvas īstenošanu un attiecīgā gadījumā iesniegs priekšlikumu tās pārskatīšanai.

35. pants *Pielāgošana tehnikas attīstībai*

Komisija saskaņā ar 36. panta 2. punktā minēto procedūru pieņem grozījumus, kas vajadzīgi, lai pielikumus pielāgotu zinātnes un tehnikas attīstībai.

36. pants *Komiteja*

1. Komisijai palīdz komiteja, še turpmāk — „komiteja”.

¹⁵ Kvantitatīvo informāciju par atkritumu rašanos un apstrādi iesniedz saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 2150/2002. Ziņojumu nosūtīšanas biežums un termiņi ir noteikti minētās regulas pielikumos.

¹⁶ OV L 377, 31.12.1991., 48. lpp.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5. un 7. pantu, ņemot vērā minētā lēmuma 8. panta noteikumus.

Lēmuma 1999/468/EK 5. panta 6. punktā noteiktais termiņš ir trīs mēneši.

3. Komiteja pieņem savu reglamentu.

*37. pants
Transponēšana*

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas ir vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības ne vēlāk kā līdz [24 mēnešus pēc tās stāšanās spēkā]. Dalībvalstis Komisijai tūlīt dara zināmus minēto noteikumu tekstus, kā arī minēto noteikumu un šīs direktīvas atbilstības tabulu.

Kad dalībvalstis pieņem minētos tiesību aktus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu svarīgākos noteikumus, ko tās pieņēmušas jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

*38. pants
Atcelšana*

Atceļ Direktīvu 75/439/EEK, Direktīvu 75/442/EEK un Direktīvu 91/689/EEK.

Atsauces uz atceltajām direktīvām uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu un lasa saskaņā ar V pielikumā iekļauto atbilstības tabulu.

*39. pants
Stāšanās spēkā*

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

*40. pants
Adresāti*

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*

I PIELIKUMS

APGLABĀŠANAS DARBĪBAS

- D 1 Noglabāšana virs vai zem zemes (piem., poligons u.c.)
- D 2 Attīrīšana augsnē (piem., šķidrumu vai nogulšņu biodegradācija augsnē u.c.)
- D 3 Iesūkņēšana (piem., sūkņejamu atkritumu ievadīšana akās, tektoniski veidotās sālsalās vai dabīgi izveidotās iedobēs u.c.)
- D 4 Izgāšana uz virsmas (piem., šķidrumu vai nogulšņu uzglabāšana bedrēs, dīķos vai ūdens baseinos u.c.)
- D 5 Speciāli konstruēts poligons (piem., ievietošana speciāli iekārtotos atsevišķos nodalījumos, kas pārklāti un izolēti viens no otra un no vides u.c.)
- D 6 Izgāšana ūdenstilpēs, izņemot jūras/okeānus
- D 7 Izgāšana jūrā/okeānā, ieskaitot novietošanu uz gultnes
- D 8 Bioloģiska apstrāde, kas nav precizēta citur šajā pielikumā, un kā rezultātā veidojas galīgi savienojumi vai maisījumi, kurus apglabā, izmantojot kādu no D 1 līdz D 12 darbībai
- D 9 Fizikāli ķīmiska apstrāde, kas nav precizēta citur šajā pielikumā, un kā rezultātā veidojas galīgi savienojumi vai maisījumi, kurus apglabā, izmantojot kādu no D 1 līdz D 12 darbībai (piem., iztvaicēšana, žāvēšana, kalcinēšana u.c.)
- D 10 Sadedzināšana uz sauszemes
- D 11 Sadedzināšana jūrā
- D 12 Ilgstoša glabāšana (piem., konteineru ievietošana kalnraktuvēs u.c.)
- D 13 Sajaukšana vai samaisīšana pirms kādas no D 1 līdz D 12 darbības veikšanas
- D 14 Pārsaiņošana pirms kādas no D 1 līdz D 13 darbības veikšanas
- D 15 Glabāšana līdz kādas no D 1 līdz D 14 darbības veikšanai (izņemot īslaicīgu glabāšanu pirms savākšanas vietā, kur atkritumi radušies)

II PIELIKUMS

REĢENERĀCIJAS DARBĪBAS

R 1 Izmantošana kā degvielu vai citu līdzekli enerģijas ražošanai

Sadedzināšanas iekārtas, kas paredzētas cieto sadzīves atkritumu pārstrādei, tā ietver tikai tādā gadījumā, ja to energoefektivitāte ir lielāka vai vienāda ar:

- 0,60 iekārtām, kas darbojas un kurām atļauja saskaņā ar atbilstīgiem Kopienas tiesību aktiem izdota pirms 2009. gada 1. janvāra,
- 0,65 iekārtām, kurām atļauja izdota pēc 2008. gada 31. decembra,

aprēķiniem izmantojot šādu formulu¹⁷:

$$\text{Energoefektivitāte} = (E_p - (E_f + E_i)) / (0,97 \times (E_w + E_f)),$$

kur:

E_p ir gadā saražotais siltumenerģijas vai elektroenerģijas daudzums. To aprēķina, elektroenerģijas daudzumu reizinot ar 2,6 un komerciāliem mērķiem saražotās siltumenerģijas daudzumu reizinot ar 1,1 (GJ/gadā);

E_f ir gadā pievadītais enerģijas daudzums degvielas sistēmās, ko izmanto tvaika ražošanai (GJ/gadā);

E_w ir enerģijas daudzums, ko satur apstrādāti atkritumi un ko aprēķina, izmantojot atkritumu zemāko neto siltumietilpību (GJ/gadā);

E_i ir importētais enerģijas daudzums gadā, izņemot E_w un E_f (GJ/gadā);

0,97 ir enerģijas zudumu koeficients smago pelnu un radiācijas dēļ.

R 2 Šķīdinātāju reģenerācija

R 3 Organisko vielu, kas nav izmantotas kā šķīdinātāji, atkārtota pārstrāde vai reģenerācija (tostarp kompostēšana un citi bioloģiskas pārveides procesi)

R 4 Metālu un metālu savienojumu atkārtota pārstrāde vai reģenerācija

R 5 Citu neorganisko materiālu atkārtota pārstrāde vai reģenerācija

R 6 Skābju vai bāzu reģenerācija

R 7 Piesārņojuma mazināšanai izmantoto sastāvdaļu reģenerācija

R 8 Katalizatoru sastāvdaļu reģenerācija

¹⁷ Šī formula pamatojas uz informāciju, kas ietverta atsauces dokumentā „Vislabākās pieejamās atkritumu sadedzināšanas metodes”.

R 9 Otrreizēja naftas pārstrāde vai citi naftas atkārtotas izmantošanas veidi

R 10 Iestrādāšana zemē, kas var radīt labumu lauksaimniecībai vai ekoloģiskus uzlabojumus

R 11 To atkritumu izmantošana, kas radušies R1 līdz R10 darbību rezultātā

R 12 Atkritumu apmaiņa, lai tos pakļautu jebkurai no R 1 līdz R 11 darbībām

R 13 Atkritumu glabāšana līdz kādas no R 1 līdz R 12 darbības veikšanai (izņemot īslaicīgu glabāšanu pirms savākšanas vietā, kur atkritumi radušies).

III PIELIKUMS

ATKRITUMU ĪPAŠĪBAS, KAS PADARA TOS BĪSTAMUS

H1 „Sprāgstošs”: vielas un preparāti, kas var sprāgt atklātas liesmas iedarbībā vai ir jutīgāki pret triecieniem vai berzi nekā dinitrobenzols.

H2 „Oksidējošs”: vielas un preparāti, kas kontaktā ar citām, jo īpaši uzliesmojošām vielām, izraisa eksotermiskas reakcijas.

H3-A „Viegli uzliesmojošs”:

- šķidras vielas un preparāti, kuru uzliesmošanas temperatūra ir zemāka nekā 21 °C (tostarp īpaši viegli uzliesmojoši šķidrums), vai
- vielas un preparāti, kas saskarē ar gaisu apkārtējās vides temperatūrā bez jebkādas enerģijas pievadīšanas var sakarst un aizdegties, vai
- cietas vielas un preparāti, kas pēc īsa kontakta ar degšanas avotu var viegli aizdegties un turpināt degt vai reaģēt arī pēc aizdedzes avota aizvākšanas, vai
- gāzveida vielas un preparāti, kas ir uzliesmojoši gaisā pie normāla spiediena, vai
- vielas un preparāti, kas, saskaroties ar ūdeni vai mitru gaisu, izdala viegli uzliesmojošas gāzes bīstamos daudzumos.

H3-B „Uzliesmojošs”: šķidras vielas un preparāti ar uzliesmošanas temperatūru robežās no 21 °C līdz 55 °C.

H4 „Kairinošs”: nekodīgas vielas un preparāti, kas, nonākot tiešā, ilgstošā vai atkārtotā saskarē ar ādu vai gļotādu, var izraisīt iekaisumu.

H5 „Kaitīgs”: vielas un preparāti, kas, ieelpoti, norīti vai absorbēti caur ādu, var radīt noteiktu veselības apdraudējumu.

H6 „Toksisks”: vielas un preparāti (tostarp ļoti toksiskas vielas un preparāti), kas, ieelpoti, norīti vai absorbēti caur ādu, var radīt nopietnus akūtus vai hroniskus veselības apdraudējumus vai izraisīt nāvi.

H7 „Kancerogēns”: vielas un preparāti, kas, ieelpoti, norīti vai absorbēti caur ādu, var izraisīt vēzi vai paaugstināt tā rašanās iespējamību.

H8 „Kodīgs”: vielas un preparāti, kas, nonākot saskarē ar dzīvajiem audiem, tos var iznīcināt.

H9 „Infekciozs”: vielas un preparāti, kas satur dzīvotspējīgus mikroorganismus vai to toksīnus, par kuriem ir zināms vai domājams, ka tie var izraisīt cilvēka vai citu dzīvību organismu saslimšanu.

H10 „Teratogēns”: vielas un preparāti, kas, ieelpoti, norīti vai absorbēti caur ādu, var izraisīt nepārmantojamas ģenētiskas anomālijas vai palielināt to rašanās iespējamību.

H11 „Mutagēns”: vielas un preparāti, kas, ieelpoti, norīti vai absorbēti caur ādu, var izraisīt pārmantojamas ģenētiskas anomālijas vai palielināt to rašanās iespējamību.

H12 Vielas un preparāti, kas, saskaroties ar gaisu, ūdeni vai skābi, izdala ļoti toksiskas vai toksiskas gāzes.

H13 Vielas un preparāti, kas pēc to apglabāšanas ir spējīgi jebkādā veidā izdalīt kādu citu vielu, piemēram, infiltrātu, kam piemīt kāda no iepriekš uzskaitītajām īpašībām.

H14 „Ekotoksisks”: vielas un preparāti, kas pakļauj vai var pakļaut tūlītējam vai kavētam riskam vienu vai vairākus vides elementus.

Piezīmes

1. Bīstamības apzīmējumus „toksisks” (un „ļoti toksisks”), „kaitīgs”, „kodīgs” un „kairinošs” piešķir, pamatojoties uz kritērijiem, kas izklāstīti grozītās Padomes Direktīvas 67/548/EEK¹⁸ VI pielikuma I A un II B daļā.
2. Attiecībā uz apzīmējumu „kancerogēns”, „teratogēns”, „mutagēns” piešķiršanu, kā arī lai atspoguļotu jaunākos atklājumus, papildu kritēriji ir noteikti grozītās Direktīvas 67/548/EEK VI pielikuma II D daļā izklāstītajos „Norādījumos attiecībā uz bīstamo vielu un preparātu klasifikāciju un marķēšanu”.

Testa metodes

Izmantojamās metodes ir aprakstītas Direktīvas 67/548/EEK V pielikumā, kurā izdarīti grozījumi.

¹⁸ OV 196, 16.8.1967., 1. lpp.

IV PIELIKUMS

PASĀKUMI ATKRITUMU RAŠANĀS NOVĒRŠANAI

Pasākumi, kas var ietekmēt atkritumu rašanās pamatnosacījumus

1. Plānošanas pasākumu vai citu ekonomisku instrumentu izmantošana, kas ietekmē primāro resursu pieejamību un cenu.
2. Pētniecības un attīstības veicināšana, lai izstrādātu tīrākus un mazāku atkritumu daudzumu radošus produktus un tehnoloģijas, un šādas pētniecības un attīstības rezultātu izplatīšana un izmantošana.
3. Efektīvu un nozīmīgu vides ietekmējuma rādītāju izstrāde saistībā ar atkritumu rašanos visos līmeņos, sākot ar produktu salīdzinājumu, ko veic vietējās iestādes, beidzot ar valsts mērogā veiktiem pasākumiem.

Pasākumi, kas var ietekmēt projektēšanas un ražošanas stadiju

4. Ekodizaina veicināšana (apkārtējās vides aspektu sistemātiska iestrāde produkta dizainā, lai uzlabotu apkārtējās vides sniegumu visā tā dzīves ciklā).
5. Informācijas sniegšana par metodēm atkritumu rašanās novēršanai, lai sekmētu vislabāko pieejamo metožu ieviešanu nozarē.
6. Mācību organizēšana kompetentām iestādēm saistībā ar atkritumu rašanās novēršanas prasību iekļaušanu atļaujās saskaņā ar šo direktīvu un Direktīvu 96/61/EK.
7. Atkritumu rašanās novēršanas pasākumu ieviešana iekārtās, uz ko neattiecas Direktīva 96/61/EK. Ja vajadzīgs, šādiem pasākumiem jāietver atkritumu rašanās novēršanas izvērtējumi vai plāni.
8. Informētības veicināšanas kampaņu izmantošana vai finansiāla, lēmumu pieņemšanas vai cita veida atbalsta sniegšana ieņēmumiem. Šādi pasākumi varētu būt sevišķi efektīvi, ja tie vērsti uz mazajiem un vidējiem uzņēmumiem vai pielāgoti tiem, un darbojas ar izveidotu uzņēmumu tīklu palīdzību.
9. Brīvprātīgu vienošanos, patērētāju/ražotāju diskusiju vai nozares apspriežu izmantošana, lai attiecīgie uzņēmumi vai rūpniecības nozares izstrādātu savus atkritumu rašanās novēršanas plānus vai mērķus, vai uzlabotu produktus vai iepakojumu, kas rada lielu daudzumu atkritumu.
10. Uzticamu vides apsaimniekošanas sistēmu veicināšana, tostarp ISO 14001.

Pasākumi, kas var ietekmēt patēriņa un izmantošanas stadiju

11. Ekonomiskie instrumenti, piemēram, veicinot „videi draudzīgu iepirkšanos” vai ieviešot obligātu maksājumu, kas pircējiem jāmaksā par noteiktu precī vai iepakojuma elementu, kas citādi tiktu nodrošināts bez maksas.

12. Informētības veicināšanas kampaņu izmantošana un informācijas sniegšana, kas vērsta un sabiedrību kopumā vai konkrētu patērētāju kopumu.
13. Uzticama ekomarķējuma veicināšana.
14. Vienošanās ar nozari, piemēram, paneļdiskusijas par produktiem, kā tās, ko īsteno saskaņā ar integrēto produktu politiku, vai ar mazumtirgotājiem par atkritumu rašanās novēršanas informācijas un tādu produktu pieejamību, kas mazāk ietekmē vidi.
15. Valsts un korporatīvā iepirkuma kontekstā vides un atkritumu rašanās novēršanas kritēriju iekļaušana uzaicinājumos piedalīties konkursā un līgumos saskaņā ar Rokasgrāmatu par valsts iepirkumiem, ņemot vērā vides aspektus, ko Komisija publicējusi 2004. gada 29. oktobrī.
16. Attiecīgu izmestu produktu atkārtotas izmantošanas un/vai labošanas veicināšana, jo īpaši, izveidojot vai atbalstot labošanas/atkārtotas izmantošanas tīklus.

V PIELIKUMS

ATBILSTĪBAS TABULA

Direktīva 75/442/EEK	Šī direktīva
1. panta a) punkts	3. panta 1. punkta a) apakšpunkts
1. panta a) punkta 2. daļa	4. pants
1. panta b) punkts	3. panta 1. punkta b) apakšpunkts
1. panta c) punkts	3. panta 1. punkta c) apakšpunkts
1. panta d) punkts	3. panta 1. punkta d) apakšpunkts
1. panta e) punkts	5. pants
1. panta f) punkts	6. pants
1. panta g) punkts	3. panta 1. punkta e) apakšpunkts
2. panta 1. punkts	2. pants
2. panta 2. punkts	-
3. panta 1. punkts	1. pants
3. panta 2. punkts	-
4. pants	7. pants
5. pants	10. pants
6. pants	-
7. panta 1. un 2. punkts	26. pants
7. panta 3. punkts	-
8. pants	8. pants
9. pants	19. pants
10. pants	19. pants
11. pants	22. līdz 24. pants
12. pants	25. pants
13. pants	32. pants

14. pants	33. pants
15. pants	9. pants
16. pants	34. pants
17. pants	35. pants
18. pants	36. pants
19. pants	37. pants
20. pants	38. pants
21. pants	39. pants
I pielikums	-
IIA pielikums	I pielikums
IIB pielikums	II pielikums
Direktīva 75/439/EEK	
1. panta 1. punkts	3. panta 1. punkta g) apakšpunkts
2. pants	18. un 7. pants
3. panta 1. un 2. punkts	-
3. panta 3. punkts	7. pants
4. pants	7. pants
5. panta 1. punkts	-
5. panta 2. punkts	-
5. panta 3. punkts	-
5. panta 4. punkts	19. un 25. pants
6. pants	19. pants
7. panta a) punkts	7. pants
7. panta b) punkts	-
8. panta 1. punkts	-

8. panta 2. punkta a) apakšpunkts	-
8. panta 2. punkta b) apakšpunkts	-
8. panta 3. punkts	-
9. pants	-
10. panta 1. punkts	16. pants
10. panta 2. punkts	7. pants
10. panta 3. un 4. punkts	-
10. panta 5. punkts	12. līdz 15. pants
11. pants	25. pants
12. pants	25. pants
13. panta 1. punkts	32. pants
13. panta 2. punkts	-
14. pants	-
15. pants	-
16. pants	-
17. pants	-
18. pants	34. pants
19. pants	-
20. pants	-
21. pants	-
22. pants	-
I pielikums	-
Direktīva 91/689/EEK	
1. panta 1. punkts	-
1. panta 2. punkts	-

1. panta 3. punkts	3. pants
1. panta 4. punkts	3. un 12. līdz 15. pants
2. panta 1. punkts	34. pants
2. panta 2. līdz 4. punkts	16. pants
3. pants	19. līdz 24. pants
4. panta 1. punkts	32. pants
4. panta 2. un 3. punkts	33. pants
5. panta 1. punkts	17. pants
5. panta 2. punkts	32. pants
5. panta 3. punkts	33. pants
6. pants	26. pants
7. pants	-
8. pants	-
9. pants	-
10. pants	-
11. pants	-
12. pants	-
I, II pielikums	-
III pielikums	III pielikums